خبر

گسترش خدمات اسنپ در دیگر شهرهای ایران

● اسنپ، اولین و بزرگ‌ترین شرکت نرم‌افزاری درخواست خودرو در ایران، سرمایه عظیمی از MTN دریافت کرد. شرکت MTN هفته گذشته، ۲۰ میلیون یورو به میزان سرمایه‌گذاری خود در شرکت اسنپ و دیگر شرکت‌های زیرمجموعه گروه اینترنتی ایران افزود. به گزارش روابط‌عمومی اسنپ، این افزایش سرمایه با هدف سرعت‌بخشیدن به رشد این اپلیکیشن و توسعه خدمات آن در دیگر شهرهای ایران انجام شده است. اسنپ به‌عنوان اولین اپلیکیشین درخواست خودرو در ایران، از سال ۱۳۹۳ تاکنون با میانگین رشد ماهانه صددرصدی توانسته به یکی از بازیگران اصلی تجارت الکترونیک در ایران تبدیل شود. این اپلیکیشن با ده‌ها هزار کاربر به‌عنوان راننده و صدها هزار کاربر به‌عنوان مسافر توانسته به یکی از سیستم‌های حمل‌ونقل هوشمند در شهر تهران تبدیل شود. این اپلیکیشن مانند دیگر اپلیکیشن‌های مشابه مثل Uber در آمریکا و Didi Chuxing در چین توانسته توجه رانندگان و مسافران درون‌شهری را به خود جلب کند. اسماعیل جارودی، قائم‌مقام شرکت MTN در خاورمیانه و شمال آفریقا، درباره این سرمایه‌گذاری گفت: «ما از ابتدای راه‌اندازی اسنپ فعالیت آن را به دقت زیر نظر داشتیم و تحت تأثیر موفقیت و قدرت اسنپ برای فراگیرکردن این سیستم در تهران و افزایش تعداد کاربران آن قرار گرفتیم. آنها موفق شده‌اند در مدت کوتاهی بازار درخواست اینترنتی خودرو در ایران را در اختیار بگیرند و حالا MTN به ادامه این مشارکت بسیار امیدوار است». شهرام شاهکار، مدیرعامل اسنپ، نیز درباره این افزایش سرمایه توضیح داد: «این سرمایه‌گذاری به ما کمک می‌کند تا بتوانیم خدمات اسنپ را در دیگر شهرهای ایران نیز گسترش دهیم و امکان دسترسی به این خدمت استثنائی را برای همه مردم ایران فراهم کنیم. ما به‌عنوان اولین و بزرگ‌ترین اپلیکیشن درخواست خودرو که در ایران تولید و توسعه یافته، به آنچه همگی تا اینجا به دست آورده‌ایم، افتخار می‌کنیم و به تحکیم موقعیت خودمان به‌عنوان پیشتاز بازار، با پشتیبانی قوی از سمت MTN، ادامه خواهیم داد».گروه MTN اپراتور پیشرو در بازاری در حال رشد است که مشترکین خود را در ۲۲ کشور در آسیا، آفریقا و خاورمیانه متصل می‌کند. MTN همچنین سهام‌دار عمده در ایرانسل و گروه اینترنتی ایران است. MTN در پهنه فعالیت‌های خود رکورد ۲۳۲.۶ میلیون مشترک مخابراتی را به ثبت رسانده است.

فردا پانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی تأسیسات تهران افتتاح می‌شود

۳۳ کشور جهان در تهران

● **ایلنا:** نامداران صنعت تأسیسات از ایران و ۳۳ کشور مناطق مختلف جهان از فردا در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران گرد هم می‌آیند و ضمن عرضه جدیدترین صنایع، تجهیزات، ماشین‌آلات و توانمندی‌ها و تولیدات خود، با پیشرفت‌های نوین این صنعت نیز آشنا می‌شوند. در این نمایشگاه که بزرگ‌ترین نمایشگاه تأسیسات خاورمیانه و شمال آفریقا و یکی از ۱۰ نمایشگاه بزرگ جهان محسوب می‌شود، بیش از ۸۳۰ شرکت داخلی و خارجی حضور دارند. در این نمایشگاه ۴۲۰ شرکت داخلی و ۴۱۰ شرکت و نام تجاری خارجی از کشورهای ایتالیا، چین، صربستان، کره‌جنوبی، آلمان، تایوان، ترکیه، مالزی، تایلند، سوئد، فنلاند، دانمارک، ایرلند، سوئیس، کویت، ژاپن، انگلستان، آمریکا، هند، امارات، اسپانیا، فرانسه، لهستان، هلند، کانادا، یونان، برزیل، اسلوونی، بلژیک، مجارستان، اندونزی، روسیه و نروژ حضور داشته و تولیدات خود را به نمایش می‌گذارند. رئیس ستاد برگزاری پانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی تأسیسات از رشد ۲۵درصدی این نمایشگاه نسبت به سال گذشته خبر داد و گفت: این نمایشگاه امسال با استقبال چشمگیر شرکت‌های داخلی و خارجی مواجه شده و این استقبال به حدی بود که سالن‌های تحت پوشش از چندین هفته قبل به صورت کامل تکمیل شد. عبدالکریم جلالی افزود: قرار است در مدت‌زمان برگزاری پانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی تأسیسات، چند هیأت تجاری، بازرگانی و سرمایه‌گذاری از کشورهای مختلف در محل نمایشگاه حضور یابند و ضمن بازدید از غرفه‌ها و سالن‌های نمایشگاهی، با شرکت‌های داخلی وارد مذاکرات اقتصادی شوند. رئیس ستاد برگزاری نمایشگاه افزود: آشنایی با نوین‌ترین تولیدات و پیشرفت‌های این حوزه، تبادل اطلاعات، دانش فنی و فناوری روز بین مشارکت‌کنندگان و متخصصان، آشنایی شرکت‌کنندگان و بازدیدکنندگان با آخرین دستاوردهای عرضه‌شده در بخش سیستم‌های گرمایش و سرمایش، ایجاد ارتباط مستقیم بین تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، ایجاد فرصت‌های سرمایه‌گذاری، ایجاد فرصت‌های اشتغال‌زایی و بازاریابی و توسعه صادرات، مهم‌ترین اهداف برگزاری پانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی تأسیسات است.

راغفر از ۴ ابَرچالش به عنوان موانع ریشه کنی فقر در ایران خبر می‌دهد

تشدید فقر با دوری از کانون قدرت

فقر آستانه تحمل افراد را نسبت به انواع بحران‌ها کاهش می‌دهد

عکس: مهدی حسنی

شکوفه حبیب‌زاده: ریشه‌های درهم‌تنیده فقر را باید فراتر از یک دولت نگریست، زمانی‌که ساختار یک اقتصاد درگیر «اقتصاد رفاقتی» و به تبع آن «اقتصاد انگلی» است، دور از انتظار نیست که نتوان به‌راحتی فقر را از کشور ریشه‌کن کرد. به گفته حسین راغفر، اقتصاددان و پژوهشگر حوزه فقر در ایران، که به واسطه روز جهانی فقر با او به گفت وگو نشستیم. کشور با ابرچالش‌هایی روبه‌روست که به‌درستی در رابطه با آنها تصمیم‌گیری نمی‌شود. به گفته راغفر، فقر و نابرابری، پدیده‌های نسلی و محصول نظام اجتماعی و اقتصادی هستند. مادامی‌که پاسخ جدی به این چالش‌ها داده نشود، به دلیل سلطه سرمایه‌های تجاری و مالی در کشور، صاحبان این اموال که ریشه‌شان در منابع عمومی و نفت و گاز بوده، به دلیل نابرابری‌هایی که توانسته‌اند از آنها برخوردار شوند، نابرابری‌های جدیدی می‌آفرینند... . نظام نابرابر، نابرابری‌های بعدی را بازتولید می‌کند که همه اینها باعث بازتولید فقر در مقیاس بزرگ می‌شوند و خانواده فقیر، فقیر می‌ماند. این اقتصاددان هشدار می‌دهد باوجودی‌که روند تخریب اقتصاد از دولت احمدی‌نژاد تاکنون بهبود یافته است، فقط و فقط سرعت گسترش فقر در ایران با کندی مواجه شده وگرنه هنوز هم با فقیرترشدن بخشی از جامعه روبه‌رو هستیم. او با تکیه بر مطالعات انجام‌شده تأکید می‌کند: «در این وضعیت باید انتظار بدترشدن شرایط را هم داشته باشیم».

با توجه به اینکه طبق آمارهای پیشین، درحال‌حاضر بیش از سه دهک کشور زیر خط فقر به سر می‌برند، از نگاه شما آیا تغییر محسوسی در سال‌های اخیر نسبت به بهبود وضعیت فقر در ایران مشاهده شده است؟

حضور دولت جدید، جلوی تخریبی را که دولت قبل انجام می‌داد گرفته و شدت تخریب را تا حد زیادی کُند کرد ولی آثار اقتصادی که فقر محصول آنهاست کماکان ادامه داشته و دارد؛ اما دو عامل خیلی تعیین‌کننده فقر کماکان تخریب خودشان را انجام می‌دهند، اگرچه شدت و سرعت تخریب کند شده است. یکی از این موارد بی‌کاری است. شواهدی که در اختیار داریم نشان می‌دهد میزان بی‌کاری بیشتر شده که البته انتظارش را هم داشتیم، چون در سه سال گذشته، سالی بالغ بر ۸۰۰ هزار نفر دانش‌آموخته دانشگاهی وارد بازار کار شدند و حدود ۲۰۰، ۳۰۰ هزار نفر هم به‌جز اینها هستند که نیازمند کار هستند، درصورتی‌که ظرفیت خلق شغل در بازار کار بسیار نازل‌تر از این میزان است. عامل بعدی تورم است. تورم حدود ۱۰درصدی هنوز در دنیا از بالاترین نرخ‌های تورم است. هرچند تورم کاهش پیدا کرده و از بیش از ۴۰ درصد سال ۹۱ به زیر ۱۰ درصد رسیده است، اما همین میزان تورم هم قدرت خرید مردم را کاهش می‌دهد. نکته درخور توجه این است که افزایش حقوق نیروی کار به‌خصوص قاطبه نیروی کار کمتر از نرخ رشد تورم بوده است. در واقع نرخ جبران خدمات نیروی کار از نرخ تورم پایین‌تر بوده و در پی آن، قدرت خرید مردم کاهش پیدا کرده است. این دو عامل از عواملی بوده‌اند که هیچ‌کس در بودنشان تردیدی ندارد.

این آثاری است که از دولت قبل پابرجاست که دولت هنوز نتوانسته بر آن فائق بیاید.

البته، اینها آثار دولت‌های نهم و دهم بوده که مستلزم سیاست‌های متفاوت و نیز مستلزم تغییرات جدی در ساختار اقتصاد کشور است که تغییرات بتواند موجب جذب سرمایه‌های بخش خصوصی به‌خصوص در فعالیت‌های مولد شود تا بتواند اشتغال متناسب با نیاز جامعه را داشته باشد. در سه سال آینده جمعیت دانش‌آموخته دانشگاهی‌مان سالانه حدود ۶۴۰ هزار نفر خواهد بود و این میزان، متقاضی شغل هستند. علاوه بر اینها جمعیت درخور توجهی هم هستند که به سن کارکردن می‌رسند و ممکن است تحصیلات دانشگاهی نداشته باشند. اقتصاد کشور در شرایط کنونی قادر به خلق شغل به این میزان نیست. در واقع ادامه حضور سیاست‌های دولت قبل به طور قطع می‌توانست موجب تخریب‌های عمیق‌تری در قدرت خرید خانوارها و به‌ویژه گروه‌های متوسط و پایین درآمدی باشد. در هر صورت فقر افزایش پیدا می‌کند اما به‌مراتب با سرعت کمتری.

اصولا چرا در ایران فقر ریشه‌کن نمی‌شود؟

اصلی‌ترین دلیل این مسئله را باید در چند عامل جست‌وجو کرد. کشور با چند ابَرچالش مواجه است و مادامی‌که به این چالش‌ها پاسخ ندهد و راه‌حلی برای رفعشان پیدا نکند، کماکان این مشکل وجود خواهد داشت. ابَرچالش اصلی در اقتصاد ایران نظام تدبیر و تمشیت امور است که از آن به عنوان Governance نام برده می‌شود که نظام تصمیم‌گیری‌های اساسی در جامعه است که بسترساز چالش‌های دیگر در اقتصاد کشور است که ازجمله آنها سه ابَرچالش دیگر به وجود می‌آید که هرکدام از آنها چالش‌های دیگری را شکل می‌دهند. در واقع چهار ابَرچالش راهبردی است. منظورم از راهبردی تعامل دائمی چالش‌ها با یکدیگر است. اولین چالش، ابَرچالش نظام تدبیر و تمشیت امور در ایران است.

یعنی دولت کاری را که باید، انجام نمی‌دهد؟

فقط دولت نیست. در شرایط کنونی کشور، کل نظام تصمیم‌گیری، بستری را ایجاد کرده که عملا در این بستر، توسعه یک امر غیرممکن است و در محیط تصمیم‌گیری، چالش‌های دیگری رشد می‌کند که به سه ابرچالش می‌توان آنها را دسته‌بندی کرد. ابرچالش جمعیت و اشتغال، ابرچالش انرژی و آب و ابرچالش نظام نوآوری و فناوری. هرکدام از اینها چالش‌های متعدد دیگری را شامل می‌شود. نظام تصمیم‌گیری‌های اساسی مسئول شکل‌گیری نظام اقتصادی است که فساد، بخشی از محصول این نظام تصمیم‌گیری است که در آن منابع نفتی، طبیعی، زیرزمینی و... مبتنی بر درآمدهای بادآورده است و در آن نقش نیروی انسانی و کار، به رده‌های چندم تنزل می‌کند و نقش اساسی از آن درآمدهای حاصل از فروش منابع نفت و گاز و منابع طبیعی است. براساس این مدل اقتصادی، روابط بین بخش‌های مختلف اقتصاد و نهادهای متناسب با این نظام، شکل می‌گیرند که نهادهای استخراجی نامیده می‌شوند؛ یعنی نهادهای ناشی از استخراج منابع زیرزمینی و طبیعی حاصل می‌شوند و نظام اداری متناسب با خودشان را شکل می‌دهند. همان‌طور که گفتم، نقش نیروی انسانی یعنی تلاش، سخت‌کوشی و نوآوری، عواملی نیستند که پاداش بگیرند بلکه براساس این نظام روابطی شکل می‌گیرد که افراد به میزان نزدیکی یا دوری‌شان از کانون قدرت و تصمیم‌های اساسی از درآمدهای بادآورده مثل منابع نفتی منتفع می‌شوند. حتی کسانی که به لحاظ جغرافیایی به کانون‌های قدرت نزدیک می‌شوند هم مشمول این نظام می‌شوند؛ به‌همین‌دلیل در کلان‌شهرهایی مانند تهران بیشترین تجمع را داریم و مردم برخوردارتر هستند تا مناطق دورتر کشور. به تعبیری هرچه به لحاظ جغرافیایی از منابع تصمیم‌گیری دور می‌شویم فقر و محرومیت بیشتر می‌شود. نظام تصمیم‌گیری به این معنا ویژگی‌های خاصی دارد که ازجمله آن همین ویژگی است که از آن به عنوان اقتصاد سرمایه‌داری رفاقتی یاد می‌شود. در لوای این نوع اقتصاد، به دوستان، نزدیکان و خویشاوندانشان فرصت‌های دسترسی به اعتبارات بانکی، دستیابی به فرصت‌های انحصاری داده می‌شود و اینجاست که تعیین می‌شود چه کسی می‌تواند سلطان شکر باشد. در واقع افراد و گروه‌ها به دلیل ارتباطاتی که دارند و انواع مختلف انحصارهایی که شکل می‌گیرد، از دسترسی‌های بیشتری برخوردار می‌شوند؛ سوم اینکه نظام قیمت‌گذاری را با بالابردن تعرفه‌ها دست‌کاری می‌کنند و می‌توانند منابع بزرگی را از جیب مردم به جیب نظام تصمیم‌گیری منتقل کنند و از آنجا هم بین دوستان و رفقا و نزدیکان تقسیم کنند. این نظام به طور طبیعی روابطی را ایجاد می‌کند که به آن «اقتصاد انگلی» می‌گویند. درست مثل انگلی که به معده افراد می‌چسبد و از غذایی که انسان ارتزاق می‌کند، تغذیه می‌کند، بدون اینکه کاری کرده باشد. در جامعه و اقتصاد ما چنین مواردی وجود دارد که به لحاظ ارتباطشان، به کانون قدرت می‌چسبند و از منابع عمومی بین‌النسلی برای منافع و مصالح شخصی‌شان بهره‌مند می‌شوند. به عبارت دیگر، این بهره‌مندی باعث محروم‌شدن جمعیت درخورتوجهی از افراد کشور در مناطق مختلف می‌شود که خود منشأ اصلی نابرابری‌های گسترده و به دنبال آن فقر است که شاهد آن هستیم.

بنابراین می‌توان گفت فقر محصول سیستمی پیچیده است که از دست دولت هم خارج می‌شود؟

همین‌طور است. فقر در این وضعیت محصول نظام اجتماعی است که در کشور ما وجود دارد و به همین دلیل، مادامی‌که پاسخ جدی به این چالش‌ها داده نشود، به دلیل سلطه سرمایه‌های تجاری و مالی در کشور، صاحبان این اموال که ریشه‌شان در منابع عمومی و نفت و گاز بوده، به دلیل نابرابری‌هایی که توانسته‌اند از طریق آنها برخوردار شوند، نابرابری‌های جدیدی می‌آفرینند. این نابرابری‌ها منشأ خلق نابرابری‌های بعدی است که منافع بزرگ‌تری را برایشان به ارمغان می‌آورد. در مقابل جمعیت چشمگیری هستند که به دلیل فقر ناشی از تقسیم ناعادلانه منافع، دچار فقر هستند. نظام نابرابر، نابرابری‌های بعدی را بازتولید می‌کند که همه اینها باعث بازتولید فقر در مقیاس بزرگ می‌شوند و خانواده فقیر، فقیر می‌ماند. فقر و نابرابری، پدیده‌های نسلی محصول نظام اجتماعی و اقتصادی هستند. مادامی‌که راه‌حل‌های متناسب برای تغییر ساخت به وجود نیاید، عملا انتظاری برای بهبود این وضعیت نخواهد بود.

با این اوصاف، نباید انتظار بهبود را داشت؟

آنچه مطالعات ما نشان می‌دهد این است که باید انتظار بدترشدن شرایط را هم داشته باشیم. یکی از نتایج اقتصادهای رفاقتی یا سرمایه‌داری رفاقتی هم شکل‌گیری نهادهای استخراجی است. نهادهایی که به دنبال ساخت روابط تولید، روابط اجتماعی، ساخت و نظام اداری متناسب با آن شکل می‌گیرد و باعث می‌شود نهادهایی به وجود بیایند که حامی ساخت ثروت و قدرتی هستند که از این محاسبات پدید آمده‌اند و در خدمت برنده‌ها هستند، نه بازنده‌ها. در مقابل نهادهای استخراجی، نهادهای فراگیر را داریم که آحاد مردم و به‌ویژه گروه‌های کم‌درآمد را هدف‌گیری می‌کنند، مثل آموزش‌وپرورش رایگان و نظام سلامت رایگان برای همه. نظام حمل‌ونقل ارزان برای عموم مردم و حمایت عمومی از دسترسی به مسکن قابل ارائه برای عموم مردم. به این نهادها، نهادهای فراگیر گفته می‌شود که منافع عموم مردم را در نظر می‌گیرند و در این ساختار، محور اصلی حداکثرکردن تلاش و سخت‌کوشی است و مسئولیت اصلی دولت‌ها فراهم‌کردن شغل برای همه آحاد جامعه است. در چنین شرایطی می‌توانیم انتظار داشته باشیم شاهد کاهش فقر و نابرابری در کشور باشیم. متأسفانه در شرایطی که گروه بزرگی از دولتمردان در بخش عمومی سیاست‌گذاری می‌کنند و در بخش خصوصی هم صاحب منافع هستند، خصوصی‌سازی خدمات عمومی سلامت، خصوصی‌سازی آموزش‌وپرورش، آموزش عالی و حمل‌ونقل به شکل گسترده‌ای با هزینه عموم مردم و نفع گروه قلیلی در جامعه صورت می‌گیرد، همان‌طور که در همه جای دنیا این روابط یک تعریف بیشتر ندارد و آن فساد است، اینجا هم چنین فسادی شکل می‌گیرد. اینها از مسائل اساسی شکل‌گیری و رشد و بازتولید و نسلی‌شدن فقر و نابرابری در کشور هستند.

تبعات ریشه‌دارشدن فقر و گسترش آن در جامعه چیست؟

در همه جای دنیا آثار و تبعات نابرابری‌های گسترده همراه با فقر کمرشکن پذیرفته شده است، اما آنچه در ایران عمل کرده و با بقیه دنیا هم متفاوت نیست، رشد بی‌کاری است که خود بی‌کاری منشأ بسیاری از مشکلات اجتماعی است. سرخوردگی، فقدان چشم‌انداز روشن به آینده، آسیب‌های روحی و روانی، خودکشی، ورود به جرگه جرم و جرائم، برای گریز از این وضعیت نابسامان و آینده ناامیدکننده پناه بردن به افیون و اعتیاد، طلاق و فرار مغزها و... از جمله پیامدهای چنین شرایطی هستند. یکی از ویژگی‌های فقر که در همه فرهنگ‌ها و کشورهای مختلف به عنوان پدیده مشترک پذیرفته شده، شرمی است که فرد فقیر در اثر فقر و به دنبال آن نگاه‌های تحقیرآمیز دیگران احساس می‌کند. شرم یکی از دلایل بروز بسیاری از پدیده‌های روحی و روانی است. تحقیر افراد و خردشدن شخصیتشان و به دنبال آن، در معرض آسیب‌های مختلف قرارگرفتن افراد از پیامدهای فقر است؛ به نحوی که شکستن هنجارها و دورزدن ارزش‌های اجتماعی قبح خودش را برای این افراد از دست می‌دهد و از آن پس، نگاه آنها به جامعه، پرخصومت و بی‌رحمانه خواهد بود؛ زیرا خود را از این جامعه نمی‌دانند؛ بنابراین احساس انتقام از جامعه در درون این افراد در بخش‌های درخورتوجهی شکل می‌گیرد که باعث می‌شود وارد جرگه جرم شوند. در ضمن فقر آستانه تحمل افراد را در برابر بحران‌های فکری، مالی و... که افراد در معرضشان هستند، مثل بیماری، کمبودهای ناشی از فقر، تغذیه ناکافی فرزندان، کاهش و خشونت را افزایش می‌دهد. حتی افراد در برابر افراد خانواده‌شان خشونت به کار می‌برند و به همین خاطر بخش درخورتوجهی از رشد خشونت در جامعه ما به خاطر رشد نابرابری‌ها و فقر ناشی از آن ایجاد می‌شود.

گذر

ارائه خدمات دلاری به ایرانی‌ها به وسیله بانک‌های غیرآمریکایی

● **بانک مرکزی:** بانک مرکزی در بخش‌نامه‌ای به شبکه بانکی اعلام کرد: طبق تعهدات طرف مقابل در برجام، افتتاح و نگهداری حساب‌های دلاری و ارائه خدمات به دلار آمریکا از طریق بانک‌های غیرآمریکایی برای اشخاص ایرانی ازجمله اشخاصی که تحریم‌های هسته‌ای آنها رفع شده، مجاز است.

آمار بانک مرکزی نشان می‌دهد

روند کاهشی حجم نقدینگی

● **ایرنا:** حجم نقدینگی در پایان مرداد امسال به ۱۰تریلیون‌و ۹۹۲ هزار میلیارد ریال رسید که هرچند نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۹.۲ درصد رشد داشته، اما در مقایسه با تیرماه گذشته روند کاهنده را ثبت کرده است. به گزارش ایرنا و براساس جداول گزیده آمارهای اقتصادی مربوط به مردادماه امسال که بانک مرکزی آن را منتشر کرد، حجم نقدینگی در تیرماه امسال به بیش از ۱۰تریلیون‌و ۸۱۸ هزار میلیارد ریال رسیده بود که در مقایسه با دوره مشابه سال قبل ۳۰ درصد رشد داشت. مقایسه حجم نقدینگی در مرداد امسال نسبت به تیر نشان می‌دهد که با وجود رشد ۱۷۳.۲ بیش از ۱۷۴ هزار میلیارد ریالی نقدینگی کشور در مرداد، روند رشد نقدینگی کاهنده شده است. همچنین این بررسی‌ها نشان می‌دهد حجم نقدینگی در مرداد امسال در مقایسه با اسفند سال گذشته ۸.۱ درصد رشد داشته است. حجم پول نیز در ماه مرداد به رقم یک‌تریلیون‌و ۴۷۴هزارمیلیارد و ۹۰۰ میلیون ریال رسید که رشد ۲۹.۷درصدی را در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته تجربه کرده است. همچنین حجم شبه‌پول در این دوره با ثبت رقم ۹تریلیون‌و۵۱۷ هزار و صد میلیون ریال، رشد ۲۹.۱ درصدی را در مقایسه با سال گذشته نشان می‌دهد. نگاهی به بدهی دولت و شبکه بانکی به بانک مرکزی نیز نشان می‌دهد رشد این بدهی‌ها در مرداد گذشته تداوم داشته و حجم بدهی‌های دولت در این مدت به ۶۲۹.۴ هزار میلیارد ریال رسید که در مقایسه با اسفند سال گذشته ۲۱ درصد و در مقایسه با مرداد سال گذشته ۲۳.۹ درصد رشد را ثبت کرده است. بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی نیز روند رو به رشدی نشان می‌دهد و به عدد ۹۱۸.۴ هزار میلیارد ریال رسیده است که این میزان در مقایسه با اسفند سال گذشته ۹.۸ درصد و نسبت به مرداد سال گذشته ۱۲.۲ درصد افزایش را ثبت کرد.